

Aan Provinciale Staten

**Onderwerp:**

Wijzigen Subsidieregeling molens Zuid-Holland 2013

Geachte Statenleden,

In het coalitieakkoord 2023 – 2027 is opgenomen dat de Subsidieregeling molens Zuid-Holland 2013 (hierna: subsidieregeling) gecontinueerd wordt om de molens in Zuid-Holland in goede staat te houden. Op basis hiervan kunnen moleneigenaren subsidie aanvragen voor het draaien met en het regulier en groot onderhoud aan molens.

De subsidieregeling blijkt aan een grote behoefte tegemoet te komen en zijn doel te bereiken: bijna alle Zuid-Hollandse moleneigenaren vragen subsidie aan voor onderhoud aan hun molenbezit en de molens staan er over het algemeen goed bij. Voor het onderdeel groot onderhoud is eveneens veel belangstelling, zodanig dat er in de afgelopen jaren steeds sprake was van een forse overvraag. Dit heeft mede te maken met de zogenaamde roeden problematiek. De hoofdbalken van de wiekenkruizen van molens kunnen tegenwoordig veel nauwkeuriger worden geïnspecteerd. Roeden bestaan uit aan elkaar gelaste stalen platen. Niet zelden blijken de lasnaden van onvoldoende kwaliteit om een roedebreuk uit te sluiten. Omwille van de veiligheid zullen ook in de komende jaren diverse eigenaren een beroep op doen op de groot onderhoudsregeling om de vervanging van het wiekenkruis van hun molen te kunnen financieren. De draaipremie werkt ten slotte als een goede stimulans voor vrijwillige molenaars om hun molen zoveel mogelijk te laten draaien, zodat laatstgenoemde het landschap in Zuid-Holland aanmerkelijk verlevendigen.

De provinciale onderhoudssubsidie, die een cyclus kent van 6 jaar, sluit naadloos aan op de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (hierna SIM-regeling) van het Rijk. Gezamenlijk vormen beide regelingen de basis voor de instandhouding van de molens in de provincie. Omdat het Rijk vanwege de stijgende materiaalkosten en inflatie in de afgelopen jaren de maximale subsidiabele kosten binnen de SIM-regeling per 1 januari 2024 heeft verhoogd van € 60.000 naar € 72.500, is het nodig om ook de provinciale subsidieregeling aan te passen. De te beschikken subsidie wordt namelijk gebaseerd op de maximale subsidiabele kosten door hierover het in de regeling opgenomen subsidiepercentage te berekenen. Om de provinciale onderhoudssubsidie weer af te stemmen op de SIM-regeling en dit binnen het beschikbare budget te kunnen realiseren, wordt het subsidiepercentage in subsidieregeling verlaagd van 38% naar 37%. Dit met uitzondering van de twee standerdmolens in de provincie. Omdat dit geen Rijksmonumenten zijn, kan er voor deze molens geen SIM-subsidie aangevraagd worden. Tot op heden kregen deze exemplaren qua hoogte eenzelfde provinciale onderhoudssubsidie als de andere molens in Zuid-Holland, de

instandhoudingskosten werden voor 38% afgedekt. Echter, zonder de 60% van het Rijk werd het grootste deel van de onderhoudskosten van deze molens niet gesubsidieerd. Het vinden van voldoende cofinanciering was voor de moleneigenaren een groot probleem. Daarom wordt voor deze twee molens het subsidiepercentage verhoogd van 38% naar 97%, zodat er per saldo eenzelfde bedrag ten behoeve van de instandhouding beschikbaar is als bij de Rijksmonumentale molens in de provincie.

Vanwege de reeds genoemde prijsstijgingen hebben we gemeend om ook het maximaal subsidiabele bedrag in het onderdeel voor groot onderhoud te verhogen van € 80.000 naar € 100.000 en de bijbehorende maximale subsidie te verhogen van € 48.000 naar € 60.000 per molen. Dit geschiedt eveneens budgetneutraal, dus het aantal molens dat van een groot onderhoudssubsidie kan worden voorzien, zal jaarlijks met één tot maximaal twee dalen op een totaal van gemiddeld 11 te beschikken aanvragen per jaar bij een beschikbaar budget van € 500.000. Toch is deze stap noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de moleneigenaren de cofinanciering van hun uit te voeren werkzaamheden financieel rond kunnen krijgen. Daarnaast wordt voor groot onderhoud de mogelijkheid gecreëerd om éénmalig de uitvoeringstermijn van de werkzaamheden te kunnen verlengen met een half jaar. Dit is ingegeven door de al aangehaalde roeden problematiek en de flinke wachttijden die optreden tussen de opdrachtverlening en daadwerkelijke productie van de molenroeden.

Voorts zijn de draaipremies sinds 2013 nooit aangepast. Daarom wordt nu voorzien in een verhoging van 50 euro per molen, door de bedragen die volgen uit het aantal omwentelingen met eenzelfde bedrag te verhogen.

Met het doorvoeren van de genoemde wijzigingen en de hier rechtstreeks uit voortvloeiende overige wijzigingen binnen de subsidieregeling, die betrekking hebben op de minimale subsidies die worden beschikt en de rangschikkingscriteria (zie hiervoor het besluit dat als bijlage is bijgevoegd aan deze brief), blijft de provincie ook in de komende jaren de moleneigenaren stimuleren om molens te onderhouden en open te stellen voor publiek. Bovendien is de werking van de subsidieregeling als effectief en doelmatig instrument hiermee geborgd.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over ons besluit tot wijziging van de Subsidieregeling restauratie rijksmonumenten Zuid-Holland 2013.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen

**Bijlagen**

1. Besluit wijziging Subsidieregeling molens Zuid-Holland 2013